

PROVINCIALE DRENTSCHE en ASSER COURANT

DINGSdag 3 AUGUSTUS 1869

INGEZONDEN STUKKEN

Aan den heer X.!

Uw schrijven van den 31en Julij in de *Asser Courant* heeft mij uitgenoodigd, om u te berigten, dat ik bereid ben om de zaak van het openbaar onderwijs, dat u als een der grootste motiven bij de a.s. stemming hebt op de voorgrond geplaatst, met u te bespreken en u te overtuigen, dat gij u op een terrein hebt begeven, waarvoor uwe krachten te kort schieten, en dat uw *heel* geschrijf maar *half* voldoet. Tot dat einde ben ik dagelijks van 8 tot 9 ure 's morgens en 's avonds van 7 tot 8 uur disponibel voor u, om bij mij aan huis deze zaak eens te bespreken. Zoo gij nu lust, moed en courage hebt, verwacht ik u. In dagbladen wil ik mij daartoe niet leenen, of u moest er *erg* op gesteld zijn, dan zal ik zorgen, als de redacteur het opnemen wil, dat u aanstaanden Woensdag na de verkiezing wat hebt te lezen en ik twijfel niet, of ook u zal tot andere overtuiging komen. Ik verzoek u echter bij dezen, uw naam niet langer anoniem te houden, maar eerlijk te handelen zooals ik,

Uw dr.,

R. van de Wint.

Smilde, 3 Augs. 1869.

Aan de kiezers te Smilde!

Iemand, die zich verbeeldt een "volbloed liberaal" te zijn, heeft gemeend ongeroepen in het strijdperk te moeten treden, ten einde den heer *M.A. Hoogerbrugge* tegenover mij in bescherming te moeten nemen. Waarom hij dit deed? Ik kan er omtrent geene andere reden voor vinden, dan schrijfjeukte. Immers, hij begint met de betuiging van leedwezen over mijne meer dan gewone inspanning en laat er op volgen, dat mijn schrijven in deze cour. van 31 Julij jl., in uwe gemeente geen invloed zal hebben. Aangenaam is 't mij hem vooreerst de verzekering te kunnen geven, dat ik, noch onder, noch na de bewerking van dat stuk, iets heb gevoeld, wat naar afmatting of uitputting zweemde en voorts geef ik *U* in overweging, of 't niet raadselachtig is iemand ter hulp te snellen, wien hoegenaamd geen leed geschiedt, tenzij men lijdende is aan bovengemelde kwaal.

Toch is 't niet onmogelijk, ja, zeer waarschijnlijk zelfs, dat hij, om ongerustheid, angst, gejaagdheid te verbergen, kalmte voorwendt.

Inderdaad, geloof ik, dat zijn "flink gesteld en helder gedacht" artikeltje daaraan bovenal zijn ontstaan heeft te danken gehad.

Zeer zeker zou ik dan ook dezen "liberaal" geen antwoord waardig hebben gekeurd, ware 't niet, dat hij mij aanklaagt van aanblazing tot godsdiensthaat. Die aantijging is onwaar en daarom lasterlijk en ik durf mij op uwe onpartijdigheid beroepen, ten einde mij van dien blaam te zuiveren.

Den heer *Hoogerbrugge* heb ik bestreden, wijl hij onkiesch genoeg was zijn eigen lof te verkondigen en zich zelve te verheffen ten koste van u, die hij "beulen" durft te noemen, zoo gij uwe stem aan een ander meendet te moeten geven. Tegen menschen, met andere woorden, die met den zuurdeesem van het Farizeïsme zijn doortrokken, heb ik gemeend met ernst u te moeten waarschuwen, te meer wijl zij 't juist zijn, die als belagers onzer vrije volksschool sectescholen ons willen opdringen, waarin onzen kinderen dagelijks geleerd wordt, dat men, buiten zijn eigen kerkgenootschap, aan de eeuwige verdoemenis ten prooi is. Welke van zulk onderwijs de gevolgen moeten worden, laat ik aan uwe beslissing volgaarne over.

Hoewel ik dus overigens met onzen liberaal in den heer *Hoogerbrugge* een man zou kunnen zien van geleerdheid, bekwaamheid en talent, ik blijf mij verzetten tegen den onzaligen geest, waarvan hij de woordvoerder is; een geest, dien men zich beijvert u door courantengeschrijf, strooibiljetten en meer andere middelen – of ze alle eerlijk zijn, weet ik niet, men spreekt daarover verschillend – met kracht en geweld op te dringen.

Kiezers! weest op uwe hoede. Laat u vooral niet verschalken door 't reusachtige getal 95; ik zeg u, daar schuilt een gevaarlijke adder onder 't gras. Wetende, dat gij geen lange lijst van mij verlangt, waarop de deugden der candidaten, die ik u voorstelde, breed staan uitgemeten, wijl gij zelve oogen hebt, om te zien, en ooren, om te hooren, wek ik u nogmaals op, straks uwe burgerplicht niet onvervuld te laten en uwe stem uit te brengen op de heeren:

E.R. Homan,

J.P. Hatzmann en

J. Homan Kijmmell.